

Karjalan palkkatyöväestö ja maakunnan vapautaminen.

Talvisodan aikana ja varsinkin sen päättyessä Moskovan sanelemaan ankaraan pakkerauhaan menetimme me karjalaiset erittäin paljon. Kun Karjala riistettiin Suomelta, riistettiin samalla meiltä siihenastisen elämäme perusta: meistä tuli kädittömiä kiertolaisia. Mutta silloinkin, kun me sura sydämessä luevaimme kotikonnaistamme, silloinkin me jaksimme uskoa parempaan tulevaisuuteen ja tämän uskomme olemme me horjumattemana säilyttäneet vaikean kerpivaelluksemme kaikissa vaiheissa. Olemme luottaneet siihen, että "viel uusi päivä kaikki muuttaa voi". - Ja jo nyt voimme todeta, ettemme ole erehtyneet lajasti uskoessamme paremman päivän koitteen. Hartain toiveemme on toteutunut, toteutunut nopeammin kuin kukaan heimolaisistamme on rehjennut edes kuvittelajyksinäisten hetkiemme unelmasta, siitä, että näkisimme maakuntamme vapautuneena vainolaisen ikeestä, on tullut tosiasia: Karjala on jälleen meidän.

Tesin Karjala on pahoin hävitetty ja raiskattu - kahdesti on sota kulkenut sen yli ja vihollinen on sitä ^{raajasi} ~~maailmanlaajuisesti~~ ^{maailmanlaajuisesti} kohdellut -, mutta silti me karjalaiset tannemme sisimmässämme ilonlähikähdyn ajattellessamme, että Karjalan kahleet ovat kirvenneet, ja samalla olemme syvästi kiitollisia sankarilliselle ja taitavalle kansanmeijallemme, joka on suorittanut tämän suurtyön, tehden mahdolliseksi heimme paluun omalle, kotoiselle maaperälle, jossa se parhaiten viihtyy ja voi parhaiten vaikuttaa niin omaksi kuin yhteisen isänmaankin hyväksi.

Näin tuntee keko karjalainen kansa. Näin tuntee sen palkkatyöväestö, joka myöskin on lajin heimesitein kiinnittynyt omaan maakuntaansa. Se iloitsi Karjalan vapautumisesta ja heimme kotiinpaluun alkamisesta siitä huolimatta, että tämä asian onnellinen käänne merkitsee sille vain poikkeustapauksissa henkilökohtaisten taloudellisten menetysten esittäistä takaisinsaamista ja vaikka sen elämä Karjalassa elikin kaikkea muuta kuin helppoa ja huoletonta, usein hyvinkin raskasta kamppailua toimeentulesta, alinomaan aikaavan puutteen torjumista. Mutta joka tapauksessa Karjalan työväestö tunsi siellä elävänsä kotoisella kamaralla, kotoisissa oloissa, oman heimen keskuudessa, ja se tiesi voivansa sielläkin yhteistoimin kohota aste asteelta, parantaa taloudellista ja yhteiskunnallista asemaansa, niinkuin tapahtuikin varsinkin viime vuosikymmeninä rinnan maakunnan yleisen vaurastumisen, taloudellisen ja sivistyksellisen nousun kanssa, nousun, johon Karjalan työväestö on ollut osaltaan voimakkaasti vaikuttamassa, niinkuin se on ollut ammattomaan kiinteästi mukana yleensäkin maakuntaa rakennettaessa ja myöskin sitä ja samalla keko

Suomea viimeiseen saakka, sydänverellä puolustettaessa.

Liioin karjalaisuuttaan kerostamatta, oikealla tavalla vaalien karjalaista henkeä, napisematta kovan kohtalensa johdosta, hiljaisena, työteliäänä ja yritteliäänä on Karjalan palkkatyöväestö kestänyt viimeaikaisen heimonne kolken kerpivaellukseen, ponnistellut eteenpäin kaikista vaikeuksista huolimatta. Illeansa Karjalan vapautumisesta, siitä, että meillä on jälleen kotiseutu, johon voimme mennä, ettemme enää ole kedittonia kiertolaisia, ei se liene suurin saanein julkittuemat, mutta varmaa on, että tieto oman maakunnan jälleennäkemisen ja kotiinpaluun mahdollisuuksien avautumisesta, on karjalaista työläistä sykkähdyttänyt yhtä syvästi kuin ketä muuta heimolaistamme tahansa, ja varmaa myöskin on, että kansanosamme, Karjalan teollisuus- ja maatyöväestö, tulee, siirryttyään taas kotikennailleen, tinkimättä täyttämään velvollisuutensa, suorittamaan esuutensa sedan ja vihollisen tuhopolttajien hävittämän Karjalaa uudelleen rakennettaessa, tulee tekemään voitansa siinä heimonne suuressa yhteistyössä, jonka avulla pyritään raikattu maakunta ^{saattamaan} uuteen kukoistukseen. Mutta myöskin se odottaa ja katsoo olevansa oikeutettu siihen suuntaan mahdollisuuksiensa mukaan vaikuttamaan, että vihdein rauhoista nousevassa Karjalassa tulee vallitsemaan sedanedellistä suurempi sosiaalinen oikeudenmukaisuus, ~~siitä, täytyy sanoa, että kei-~~
~~kosta maakunnassamme tapahtuneista viime vuosikymmeninä tapahtuneesta kansan-~~
~~pehjakerrosten eläsuhteiden paranemisesta huolimatta ja sitä mitenkään väheksymättä, oli siellä vielä kohtuuttoman paljon yhteiskunnallisia epäkohtia. Uudes-~~
~~sa Karjalassa on oikeata yhteiskunnallista henkeä ylläpidettävä ja jatkuvasti~~
~~vaalittava, mihin kaiken viime aikoina koettujen vaikeiden entistä suuremmat~~
~~mahdollisuudet.~~ Karjalasta on tehtävä tässäkin mielessä todella kaunis. Tehtävä se sisäisesti suureksi ja voimakkaaksi. ^{Se} tulee olemaan hyödyksi ja onneksi maakunnallemme ja koko maallemme.

Maakuntamme joutui olemaan vain lyhyen ajan vieraan anturan alla. Monin verrain enemmän aikaa tarvitaan sen kunnostamiseen - tarvitaan pitkäaikaista, uutteraa työtä ja suuria ponnistuksia, uhrantuvaa mieltä ja vuorenlujaa tulevaisuudenuskoa. Mutta niinkuin miekka on voittanut, tulee aurakin voittamaan. Karjala saatetaan kukoistukseen päättävän tähden ja ahkerien kasien avulla.